

at begrænde Laanets Størrelse efter Forholdet til den udtagne Gaards Størrelse, og herom vil det ærede Thing ogsaa finde Vædringsforslag stillede. De øvrige Vædringsforslag ere ikke af nogen indgribende Betydning og ville være fuldstændigt forklarede ved de saa Bemærkninger, hvormed de ledsages i Betænkningen. Jeg vil altsaa foreløbigt henholde mig til Betænkningen, idet jeg, hvad Mindretallets Forslag angaaer, ikke skal omtale disse, førend de ere blevne begrundede af Forslagsstillerne.

Solstein: Mindretallets Forslag som er stillet af to af Udvalgets Medlemmer vil allerede i Betænkningen finde sin væsentligste Motivering. Det er forekommet dette Mindretal, at det Skridt, som ved Lovforslaget er foreslaaet, muligvis kunde finde sine Betæneligheder hos Regjeringen, enten hos Indenrigsministeren eller hos Finansministeren, og det har da derhos antaget, at den hele Foranstaltning i mange Henseender kunde medføre store Goder og være ønskelig, hvorfor det har troet, at det var rigtigt, for at lette Sagens Gjennemførelse, at stille et Forslag som det her foreliggende. Det har staaet for mig personlig som en meget vanskelig Sag at behandle. Det vil være Enhver bekendt, at for Gæere eller Besiddere af meget Bøndergods yder denne Lov en overordentlig stor Behagelighed, for ikke at sige en ligesvem stor Fordeel, og ved dens Fremme og Understøttelse kommer Foresstillinger om det Egoistiske, der ligger nær, meget let til at virke paa En meget stærkere, end man selv synes, at man bør og tør indrømme det. Det er muligvis hos mig denne Betragtning, der har medvirket dertil, men jeg kan ikke negte, at der paa den anden Side ogsaa er to andre væsentlige Bævegrunde for mig; den ene har jeg allerede nævnt, og den anden er, at det staaer for mig som tvivlsomt, om det er rigtigt at gjøre et saa stort Omflag i den Fremgangsmaade, som man er kommen ind paa ved Loven af 19de Februar 1861 § 2 ved at vedtage Lovforslaget, saaledes som det her er forelagt og foreslaaet modificeret med det Paa Vædringsforslag, Fleertallet har stillet. Dette er den

væsentlige Grund, hvorfor Udvalgets Mindretal har troet at burde holde sig til det, som her er foreslaaet i Vædringsforslaget under Nr. 1. Vædringsforslaget under Nr. 8 er en naturlig Følge af Forslaget under Nr. 1, og bliver dette ikke vedtaget, maa hiint naturligtvis falde bort af sig selv; thi Grunden, hvorfor det er stillet, falder da bort. Der staaer endnu en Ting for mig, som jeg kunde ønske at berøre. Det kunde maaffee see ud, som om man ved Vedtagelsen af Lovforslaget, saaledes som det er indbragt af Forslagsstilleren og støttet af Fleertallet i Udvalget, vilde hævde Principet om Brugernes absolute Medieendomsret som noget Afgjort. Jeg er dog ikke af den Mening, at en saadan Tanke kan og bør lægges ind i dette Lovforslag. Der er ved Foranstaltningerne i § 2 i Loven af 19de Februar 1861 ganske vist tydeligt udtalt, at Lovgivningsmagten ikke erkjender en absolut Medieendomsret for Brugeren, thi ellers kunde man ikke have givet Loven af 19de Februar 1861. Man har imidlertid erkjendt, at der ved denne Bestemmelse tilveiebringes en stor Ulighed i Behandlingen af de enkelte Familier, der ere Fæstere, og man har fundet, at det var uheldigt saaledes at begunstige et vist Antal paa de Andres Bekostning, idet man ligesvem bortgav $\frac{1}{10}$ eller $\frac{1}{100}$ for at medføre en stor Fordeel for de øvrige. Man har derfor syntes, at det var billigt, at man aaviste en Bet, hvorved disse, der saaledes maatte bøde for de øvrige, fik Afgang til en Dpreisning, der nogenlunde kunde, om ikke sætte dem aldeles paa samme Fod som deres øvrige Stillingsskæller, saa dog bringe dem i en Stilling, hvorved de nogenlunde kunde undgaae de Ulemper og det Tab, som en saadan Foranstaltning maatte medføre. Vi, der have stillet Vædringsforslaget, have som sagt troet, at der var mere Udsigt til at faae Loven til at blive til Virkelighed ved at vedtage denne Vædring, og vi have desuden ogsaa havt endel Betænelighed og Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt at stille. Sigt som en absolut Ret for den Paagældende, og om man gjorde Ret i at paabyrde Finantserne en saadan Udgift som en ubetinget Forpligtelse, der medførte Ret for en heel Deel Brugere af hidtidig